

Referat

Møte i Fylkesgeodatautvalget for Troms og Finnmark

Dato: 04.05.2021, kl 1200-1500, digitalt møte via Teams.

Til stede: Bård Magne Pedersen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Pål Tengedal, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Lars Smeland, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Jan-Peder Andreassen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Per Elvestad, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Ingunn Jakola, Statens Vegvesen
Jan-Inge Lakså, Harstad kommune
Espen Larsen (for Mette Mohåg), Tromsø kommune
Frank Martin Ingilæ, Tana kommune
Roger Skog, Senja kommune (leder av plan- og temadata-utvalget)
Steinar Nordheim Storelv, KS Nord-Norge
Trond Inge Heitmann, Alta kommune
Lennart Nilsen, Norges arktiske universitet, UIT
Knut Mellem, Troms Kraft AS
Steinar Vaadal, Kartverket Troms og Finnmark
Bength Eriksen, Kartverket Troms og Finnmark

Forfall: Bjørn H. Kavli, Troms og Finnmark fylkeskommune
Vibeke Skinstad, Troms og Finnmark fylkeskommune
Hogne Eidessen, Senja kommune
Kristin Nordby-Bekkelund, Karasjok kommune
Ingvill Richardsen, Forsvarsbygg
Dagfinn Kleveland, Finnmark jordskifterett
Sverre Pavel, Finnmarkseiendommen
Sunniva Skålnes, Sametinget

Referent: Steinar Vaadal, Kartverket

1. Innledning (leder Bård M. Pedersen)

Bård ønsket velkommen og gikk gjennom listen med møtedeltakere. Statsforvalteren har fagområdet plan som fokusområde og er opptatt av gode prosesser i arealplanarbeidet i kommunene som et verktøy for utvikling. Fylket opplevde i 2020 den største nedgangen i

folketallet på flere år. Samarbeid mellom kommuner kan være nøkkelen til gode prosesser framover, særlig for små kommuner

I gamle Nord-Troms pågår diskusjon om «restart» for et interkommunalt plankontor og i vestre Varanger diskuteres balansert vertskommune som modell for interkommunalt samarbeid. Også andre initiativ rundt om i fylket.

Han viste for øvrig til Statsforvalterens vintermøte med alle kommunene i fylket i Alta i februar 2020. Plan og planlegging var ett av det sentrale tema på møtet, og behov for bedre samarbeid interkommunalt om dette var ett av budskapene i møtet. Utfordringene og behovene for samarbeid som ble omtalt der, er like utfordrende og nødvendig i dag.

2. Kommunesamarbeid i fylket, v/ Jan-Peder Andreassen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Ca 70% av kommunene i fylket har vedtatte planstrategier men av disse er det kun 70% som er fra inneværende valgperiode. Når det gjelder kommuneplanens arealdel så har under 50% planer vedtatt etter 2015 (inneværende valgperiode). Det oppleves som utfordrende for flere kommuner å få til gode prosesser i forhold til kommuneplan-arbeid og arealplan-arbeid generelt. Det pekes blant annet på både tilgang til faglige ressurser og kompetanse som medvirkende årsaker.

Statsforvalteren følger flere formelle samarbeids-initiativ. Som eksempel nevnes Midt-Finnmark med Porsanger som «motor» for plansamarbeid med kommunene Porsanger, Nordkapp, Lebesby og Gamvik. Viktig med tilstrekkelig ressurser og opplevelse av et godt fagmiljø. Også i Nord-Troms kommunene diskuteres interkommunalt plankontor for 5-6 kommuner.

Prinsippet med balansert vertskommune i slike samarbeid kan være nøkkelen til gode, langsiktige samarbeid.

Det er flere samarbeid som er etablert i dag men flere mangler litt mer formell struktur og enkelte samarbeid er litt «shopping-preget». Dette trenger nødvendigvis ikke være galt men i nye initiativ er man ofte opptatt av sterkere forankring politisk og at samarbeidsprosjektene har en organisering som sikrer tilstrekkelige ressurser og kompetanse totalt sett for de kommunene det gjelder.

3. Erfaringer fra kommunesamarbeid innen planregister og forvaltning av plandatabaser, med Alta som vertskommune, v/Frank Martin Ingilæ, Tana kommune

Tana kommune tilbyr tjenester som vertskommune for kommunene Nesseby, Berlevåg, Båtsfjord og Gamvik innen ajourhold av plandatabaser og planregistre. Saksbehandlingen skjer i hver enkelt kommune og de sender SOSI-filer til Tana som tar seg av det tekniske. Tana kommune har vært initiativtaker for forestående geosynkronisering for samtlige av kommunene i samarbeidet, dette er snart på plass.

Med økt planarbeid har Tana kommune opprettet et godt fagmiljø. Dette inkluderer også 1 stilling til kommuneplanarbeid for 2 av nabokommunene.

Tana utfører også enkelte andre oppdrag for nabokommunene, for eksempel oppmålingstjenester.

Presentasjonen til Jan-Peder Andreassen sendes ut sammen med referatet.

4. Erfaringer fra kommunesamarbeid innen planregister og forvaltning av plandatabaser, med Alta som vertskommune, v/Trond Inge Heitmann og Roy Knutsen, Alta kommune

Alta kommune er vertskommune omtrent som Tana kommune for kommunene Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp og Kautokeino. Alle kommuner geosynkroniserer sine plandata og det er Alta kommune som ajourholder plandatabasene og planregistrene. Samarbeidet kom på plass etter et større digitaliseringsprosjekt av plandata for de 5 kommunene. Samarbeidet har så langt ikke medført stor økning i arbeidsmengde for Alta, de håndterer det ekstra arbeidet med de ressursene de har til rådighet.

Alta kommune utfører også enkelte andre tjenester innenfor geodata-feltet til nabokommunene.

5. Plankompetanse og plan-ressurser i fylket, v/Per Elvestad, Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Planarbeid i kommunene er viktige for god styring og prioritering. Planstrategien må tas i bruk som reelt styringsredskap på lik linje som økonomiplan. Dette krever fokus på planarbeidet kontinuerlig arbeid med rullering av samfunnsdel og arealdel gjennom valgperiodene.

Det pekes også på at fylkeskommunen og regional stat må understøtte kommunenes plansystem. Regional stat mangler tilstrekkelig samordning og evne til å tenke langsiktig. I tillegg bør veiledningsrollen styrkes.

I kommunene er fagkompetansen sårbar. Det er ofte små fagmiljø og utfordrende for den enkelte kommune å sikre ressurser og kompetanse både i administrasjon og blant politikerne.

Presentasjonen til Per Elvestad sendes ut sammen med referatet.

6. Statistikk og kommunesamarbeid, sett fra Kartverket, v/Steinar Vaadal, Kartverket Troms og Finnmark

Kartverket utarbeider statistikk på bakgrunn av det fagmiljøene i kommunene oppdaterer i ulike databaser. Eksempler på dette er:

- Kommuner som geosynkroniserer FKB-data (grunnleggende detaljerte kartdata)
- Om FKB-data for bygg er like oppdatert som bygginformasjon som ligger i eiendomsregisteret Matrikkelen
- Antall nye bygninger registrert i eiendomsregisteret Matrikkelen.

- Kommuner som geosynkroniserer arealplandata (både reguleringsplan-base og kommuneplan-base)
- Kommuner som etter PBL hvert år sender plandatabasene sine til kontroll og for å oppdatere nasjonale baser (for de som ikke geosynkroniserer disse dataene).
- Andel innførte veiadresser
- Antall oppmålingssaker som er utført og andel som har utgått frist for matrikkelføring.

Presentasjonen til Steinar Vaadal sendes ut sammen med referatet.

7. Oppsummering fra diskusjon og avslutning

Flere møtedeltakere ser positivt på innholdet i dette møtet og imøteser oppfølging med tanke på henvendelse til utdanningssektoren ang kompetanse for kommunale planmiljø.

UiT som skal være en relevant utdanningsinstitusjon for arbeidslivet i nord vil bli kontaktet og utfordret (også med tanke på nye krav til sertifisering av landmålere som skal utføre eiendomsoppmåling). Kartverket utfordres til å utarbeide utkast til tekst med tanke på status for og nødvendigheten av god fagkompetanse innen arealplanlegging og eiendomsregistrering/matrikkelføring. Utkastet vil bli drøftet med Statsforvalteren før det sendes medlemmene i FGU.

Det pekes på ulik og lang saksbehandling innen plan- og byggesaker for aktører som opererer rundt om i fylket.

Man ser at de store fagmiljøene i de store kommunene kan utfordres med tanke på samarbeid over kommunegrensene for å sikre både gode planprosesser og lovpålagt ajourhold av arealplan-baser og distribusjon ut i samfunnet.

Statsforvalteren tar gjerne imot statistikk fra Kartverket med tanke på status for de enkelte kommunene.

For å lykkes med kommune-samarbeid er det viktig å ta med digitalisering og synkronisering av data som elementer.

Statsforvalter og Kartverket bes initiere møter med kommuner som kan tenkes å inngå i nye kommunesamarbeid (eksempelvis i Sør-Troms med Harstad som det største fagmiljøet i området).

Møtet avsluttet ca kl 1440, innkalling til nytt møte ettersendes.